

[Pürschel.]

dømme efter de Erfaringer, vi gjorde under vort lille Studie — ved den norske Højesteret.

Jeg er principielt Tilhænger af Meddomsmænd. Der kan være Tvivl om, hvor langt man skal gaa, og hvor stærkt man skal gaa frem, men jeg tror, det er rigtigt at gøre det. Dog ikke for at skaffe Domstolene Tilid, thi denne Styrkelse mener jeg ikke de tiltrænger. De danske Domstole staar paa et højt, jeg kan sige et uangribeligt højt, Stade; de Folk, der vil forsøge at løbe Storm mod deres Retfærdighed og Upartiskhed, vil styrte ned ad Klippen — det kan man være fuldkommen sikker paa — uden at have naaet det Maal, de har sat sig.

Jeg er nu som før en Modstander af Afgudsdyrkelse af disse Principper, som kaldes Offentlighed, Mundtlighed og Umiddelbarhed. Hvert eneste af disse Principper rummer Ting, der er af største Værdi for Retsplejen, hver eneste af disse Vindinger er forbundet uløseligt med visse Ulemper, ganske som intet Lys kan lyse uden at kaste Skygge, og derfor er enhver Afgudsdyrkelse af dem mig imod, og jeg tror, at man kun skader disse Princippers fornuftige Anvendelse i Retsplejen ved at overdrive dem.

Med Hensyn til Nævningeinstitutionen har jeg altid stillet mig overordentlig tvivlende overfor Institutionens Værdi. Stod jeg frit, vilde jeg afskaffe den, men man staar ikke frit, man har Grundlovens Paa-bud, som, gentaget i 1920, i hvert Fald maa binde os endnu i en Aarrække. Derfor er jeg Tilhænger af en Reform af Nævningeinstitutionen, men jeg tror ikke, at det, der er foreslaaet her, netop er det rigtige. Det rummer en rigtig Tanke, fordi det, der er den største Vanskelighed ved Nævningeinstitutionen, er, som jeg har haft Lejlighed til at sige før, at man stiller det psykologisk urimelige Krav til Nævningerne, at de skal træffe Afgørelse med Hensyn til Skyld eller ikke Skyld, uden at de har Lov til at tænke paa, hvilke Følger denne Kendelse faar for den tiltalte.

Det er en psykologisk uopfyldelig Op-gave at stille Folk, og derfor tror jeg, det er rigtigt, at man forsøger at komme uden-om dette. Det gør man naturligvis i nogen Grad, naar man giver dem Adgang til at virke med ved Straffens Fastsættelse, og dette er efter min Opfattelse det rigtige i Forslaget, men jeg tror, at den Gennemførelse, at man vil lade et Udvalg vælge ved Forholdstalsvalg, i Praksis vil vise sig

ganske umulig. Man tænke sig en ulykkelig Nævningeformand, der skal sidde og lede Valget efter Forholdstal indenfor en Nævningeforsamling, der maaske har delt sig i 4—5 Grupper, og forskelligt sammensat overfor forskellige Spørgsmaal, der er stillet. Efter hvilke Regler skal man anvende Forholdstalsvalget dér? Forholdstalsvalget er en fortræffelig Valgmaade, hvor man har at gøre med forud organiserede Grupper, men den egner sig ikke til Improvisation og navnlig slet ikke til at improviseres indenfor Elementer, der slet ikke er vant til at behandle denne Valgmaade til daglig.

Derfor mener jeg, at det er praktisk ganske uigennemførligt. Jeg tror, man har Valget mellem at tage alle 12 Nævninger med eller undlade at tage dem med, og jeg for mit Vedkommende vilde i og for sig ikke være betænkelig ved at have Nævningerne med til at stemme om Straffens Størrelse sammen med Dommerne. Naar man blot gav den fornødne Garanti for, at den dobbelte Garanti, der nu findes i Nævningeinstitutionen, idet det juridiske Element har en Ret til at tilsidesætte Nævningernes Kendelse, naar den gaar ud paa Skyldig, ikke blev forlygtiget, saa ser jeg hellere Nævningerne virke med til Straffens Fastsættelse.

Jeg kunde tænke mig, at man maaske gav dem en Brøkdels Stemmeret — det er jo i Virkeligheden det, man gør, naar man lader dem vælge 3 til at repræsentere de 12 —, saa vil det sige, at hver Nævning fik 1/4 Stemme ved Straffens Fastsættelse. Men det vilde maaske støde paa visse demokratiske Tendenser, som vil finde det krænkende, at det direkte siges, at de kun skulde betyde 1/4 i den Sammensætning. Naar man camouflerer gennem en Repræsentation, vilde det maaske gaa lettere, men jeg tror, som sagt, ikke, man kan naa Repræsentation.

Men naar man vil give Nævningerne denne Adgang til at deltage i Straffens Ud-maalning, saa vilde jeg ogsaa finde det rigtigt, at man gav Nævningerne med ind i Nævningelokalet i hvert Fald en af Dommerne, naturligst Retsformanden, til at vejlede dem derinde. Han behøvede ikke og skulde maaske ikke have Stemmeret med Hensyn til Skyldspørgsmaalet; men dette at han var til Stede derinde og kunde paa Stedet retlede Nævningerne med Hensyn til visse grove Misforstaaelser, som undertiden maa antages at ligge til Grund for Nævningernes Kendelse; det vilde efter min Mening være en Værdi. De overbeviste, rettroende Tilhængere af Nævningeinstitutionen vil maaske finde, at dette er kætterske Anskuelser, og det er jo heller ikke saaledes,